

במחתרת - עם סימני קריאה לרוב

סיפורה של העתונות הקומוניסטית הבלתי ליגאלית בארץ ישראל

דוד מלמד

היובל של "קול העם" ב־16 בפברואר 1962: "במרוצת הזמן נטש בעל העתון את השקפותיו הקודמות, הציוניות, והביע נכונות למסור את רשינו לקבוצת אנשים מתקדמים שיוציאו אותו על אחריותם במגמה סוציאליסטית... המאמרים שראו אור ב'האור' היכו גלים בציבור... החוגים הלאומניים בארץ שנוכחו לדעת כי ב'האור' גלום כח לוחם גדול... יצאו נגדו בשצף קצף... 'האור' חדל להופיע בגלל התרחקות בעל הרשיון ממטרת העתון. העורכים והעובדים העיקריים בעתון נאסרו והושלכו אל בית-הסוהר." והוסיף הכותב, כי באין אפשרות להוציא לאור את עתוני המפלגה בגלל רדיפות השלטון הבריטי, חיפשו דרך אחרת, והיא "הוצאת עתונים לגאליים למחצה. כלפי חוץ לא שימשו עתונים אלה כביטאונים רשמיים של המפלגה הקומוניסטית אבל הפיצו את רעיונותיה העיקריים... כך נולד העתון הדרו־שבועי 'האור'".

גיליונו הראשון של 'האור', שהוכתר כ"שבועון מנקד", הופיע ב־26 בפברואר 1925. הוא נערך הוצא על ידי מ. שטיין והשתתפו בו כותבים אחדים שהזדהו בשמותיהם ואחרים שהסתתרו מאחורי כינויים כמו "הרואה", "ישראלית", "בן מחשבות", ועוד. רבים מן המאמרים נכתבו על ידי שטיין עצמו ועל ידי חברו קולטון. הצהרת-הכוונות של העתון הופיעה, שלא כמקובל, בסוף הגיליון הראשון ולא בפתחו: "האור" כונתו להאיר — להאיר, כפי יכלתו, את הדרך שצבור הפועלים הולך בה, מוכרח ללכת בה והמובילה לשחרורו. תפקידו להיות לצבור זה 'עבד נאמן', טוב ומועיל — כפי שכונה תפקיד זה האיש, אשר לכו היה מלא שנאה לרע, ואשר נלחם ברע כאן בארץ — הסוציאליסט הארץ ישראלי, י. ח. ברנר".

הפורמט של 'האור' היה דמוי חוברת, הלשון בהירה ומפוסקת כיאור, והסגנון חריף־פחות מזה המוכר בעתונים קומוניסטיים בשנים שלאחר מכן. המערכת הסבירה את המתניות כעיקרון: "האם ימצאו עתה די קוראים-תומכים לעתון אשר ישמש במה חפשיה לכל דעה אשר יש בידה להועיל לצבור העובד בארץ, אשר יהיה מתון בדבורו ועקבי בתכנון?"

סיפורה של המפלגה הקומוניסטית בתקופת "המדינה שבדרך", הגם שהייתה תמיד מחוץ לקונצנזוס הלאומי, הוא חלק בלתי-נפרד מקורותיה של ארץ ישראל. בסיפור זה שמור מקום מרכזי לעתונותה של המפלגה, שככל אחיותיה בעולם ייחסה חשיבות עליונה לעתון המפלגתי, למאמר, לידיעה ולמלה הנכתבת. לנגד עיניהם של מנהיגי המפלגה עמדה תשובתו של לנין על השאלה "מה לעשות?": "בראש וראשונה לייסד עתון כל ארצי", היינו עתון שישמש ככלי אירגוני והסברתי קולקטיבי. לפיכך הקדישו הקומוניסטים בארץ, שפעלו במחתרת, מאמצים ארגוניים וכספיים רבים לשם הוצאת עתון עברי, ולאחר ניסיונות ראשונים משנות ה־20 ואילך, החל להופיע בשנת 1937 "קול העם — אורגן המפלגה הקומוניסטית הפלשתינאית", לעתים בדפוס ולרוב בשיכפול.

קדמו להם מספר חוברות שהוציאו מנהיגי האגף השמאלי של פועלי ציון בשנת 1919, וביניהם: "דאס אידישע ארבייטער ווארט" ביידיש, שנחשב על-ידי הקומוניסטים לפרסומם הראשון בארץ, אם כי תוכנו אינו תואם דעה זאת.

משנת 1926 עד 1931 היה למפלגה הקומוניסטית הפלשתינאית, הערבית-יהודית, ביטאון מרכזי ביידיש שנקרא "פארואיס", ומשנה זו ואילך הרבתה המפלגה לפרסם את דבריה באמצעות כרוזים. בראשית שנות ה־30 פרסם הוועד המרכזי של ברית הנוער הקומוניסטי ביטאון עברי בשם "החזית", ומיולי 1930 היה למפלגה שופר בשם "האור", בעריכת עו"ד שטיין וי. צ. קולטון. עתון זה הופיע עד 1939, אולם מ־1936 נטש את קו המפלגה הקומוניסטית הפלשתינאית והגל בקו טרוצקיסטי מתבדל.

לאמיתו של דבר, החל "האור" להופיע כבר בשנת 1925. בראשית דרכו התבסס על רשיון להוצאת עתון שמגמתו חינוך והשכלה עברית. אופיו היה בתחילה סוציאליסטי ורק לאחר מכן עבר אל הקומוניזם. סיפור על-יכך אחד המשתתפים, שהסתתרו מאחורי הכינוי "מן דהו", בגיליון חצי

כתובת המערכת, אך לעומת זאת מצוי בהם גודש של סיסמאות נלהבות ושפע בלתי רגיל של סימני קריאה...

ככלל, שיקף העיתון הקומוניסטי העברי בעקביות בכל מדוריו את הקו המדיני הסובייטי. מקום מרכזי הוקדש לסכסוך היהודי-ערבי תוך התקפות על שלטונות המנדט ונטייה בולטת להעדיף את הצד הערבי. כן דיווח העיתון לקוראיו על אירועים מהפכניים בעולם ועל הנעשה במפלגות הקומוניסטיות האחרות. כתחום הארץ ישראלי הפנימי הוא הרבה לעסוק במאבקי העובדים בארץ, ויצא בחריפות נגד ההסתדרות הכללית.

הגיליון הראשון של "קול העם", באוגוסט 1937, כלל ארבעה עמודים בגודל פוליו לערך, והציג כבר בפתחו את "הצעותינו ליסודות ההבנה: 1. הקמת ממשלה דמוקרטית נבחרת והבטחת שווי זכויות לישוב היהודי עם ותורו על כל מחשבת כבוש. 2. שמירת היחס המספרי הקיים בין הערבים והיהודים בארץ. 3. חקיקת חוקים בעלי השפעה אשר יבטיחו את אדמות הפלחים ואת זכויות הארסיים."

מאמר אחר בגיליון, "נענה לקריאה! בעד הבנה והסכס", משקף את עמדת הקומוניסטים לגבי הסכסוך היהודי-ערבי: "הממשלה הבריטית בהכרזתה על מדיניות החלוקה מודה בגלוי בכשלון המנדט ומדיניות 'הבית הלאומי' המתבססים על הבטחות אנגליה הסותרות לציונים ולערבים בימי מלחמת העולם. לאחר 18 שנות הגשמת המנדט, נאלץ עתה האמפריאליזם הבריטי תחת לחץ מלחמת המוני ערב, להכיר בכשלוננו זה... 18 שנות הגשמת המנדט הביאו לארץ התקוממות בלתי פוסקות ושפיכות דמים, אי בטחון ושנאה גזעית אוכלת, משבר כלכלי, חסר עבודה ורעב להמוני היהודים והערבים גם יחד... מלחמת הכבוש הציוני נגד המוני העם הערבי, בעבודה, קרקע, מסחר ועמדת מנהיגי הציונות האויבת לכל דרישה מצד תנועת השחרור הערבית לרמוקרטיזציה של החיים בארץ, יצרו והגבירו את תהום השנאה הלאומית והעמידו את כל הישוב היהודי מטרה למלחמת העם הערבי נגד האמפריאליזם] הבריטי והציונות."

לעומת ההתקפה על הבריטים והציונות הציין מאמר אחר על "הועידה הפאן ערבית בדמשק" ביחס אוהד ביותר לצד הערבי. הסיסמאות הנלהבות בסיומו ביטאו את תוכנו: "הידד לנבחר האומה הערבית המיציגים ומגשימים את רצונה! והיתה אחרות ארצות ערב, הכוללת את פלשתינה שלנו, אהובה, מבטיחה לה את ערבותה ושלמותה וקוממיותה הלאומית! יחיו העמים הערבים בתמיכתם לפלשתינה, במלחמתם המשותפת נגד האימפריאליסטים!"

עמודו הראשון של העתון הביא ציור חובבני: מפת הארץ כדמות גרזן המונף על ארץ ישראל המערבית, וכיתוב: "הגרזן הזה מונף נגד כלנו!" — אולם ככלל, נדירים ביותר הציורים והתמונות לאורך כל שנותיו הראשונות של העתון הקומוניסטי, בשל הקושי הכספי והטכני הכרוך בכך.

יחד עם העיסוק בסכסוך היהודי-ערבי והדיווח על הנעשה בתחום המאבק הקומוניסטי בעולם, לא זנח העתון גם את מלחמתו המעמדית הפנימית. המאמרים בנושא זה היו חריפים לא פחות משאר המאמרים, וטיפול מיוחד ניתן בהם להסתדרות הכללית, שהותקפה בזעם רב.

האור

שבועון מנקד

מיצא והקד על ידי מ. שטיין

No. 1 תל-אביב, ב' אדר, תרפ"ה (26. 2. 1925)

ת ק נ :

1. תרשומת השבוע	7. תולד	11. ד"ר רז הויסש
2. הנהגה של השובר	8. קמחצת סל-אביב	
3. תל-אביב	9. דברי-החיל	
4. מסמכת-הת	10. האריות	12. באוניים לתלים המסמכות המספרים
5. המודעת	11. מאת המערכת	
6. * * * (שיה)	12. נגיש	

תרשומת השבוע

קהיר 17. בית ונג'חרים התרקי בשל את מס המעשר.
 ש ג ת י 18. בקני תרשומת לארץה השנכים לפנים פרצה שביתה-
 שובתים 30 אלקה פועל.
 פ ר נ 18. קיים המסמכתה הקואליציונית! נמצא בספנתה, מפני
 דרישה הסוציאליסטים להנהיג מיד חק בדברי-התפדות הפנסיה מן הפדניה-
 לון; דון 19. סקלנה העבודה הנלשה לונדה הממשלמית,
 העסקת ברבור השאלה של התקרית ארבי תמים את תרשומת התפאות

"האור" — עתון קומוניסטי מוסווה

מה קורה במרטף?

הופעת "האור" מהווה הקדמה לסיפור האמיתי — סיפורו של "קול העם". זה כרוך בתולדותיה של המפלגה הקומוניסטית הפלשתינאית שהוצאה על-ידי שלטונות המנדט אל מחוץ לחוק עוד בשנת 1921 ופעלה במחתרת עד 1941.

מעמדו של "קול העם" הושפע מעובדה זו, ומן המצוקה הכלכלית שבה היו שרויים המפלגה וחבריה. מציאות זו הכתיבה לעתון כללי משחק שונים מן המקובל והיקשתה על עורכיו, כותביו ומפיציו. בין היתר השפיעה לרעה גם על טיב הנייר ועל איכות ההדפסה של העתון. מלים מסויימות כללו אותיות דפוס בגודל בלתי אחיד וכן נמצאו שיבושי לשון ושגיאות כתיב צורמות. בגיליונות "קול העם" — אורגן המפלגה הקומוניסטית הפלשתינאית" לא הופיעו, כמובן, שמות הכותבים או

ס.ס.ס. משוללים בארץ ע"י החק והצנזורה האימפריאליסטית כל אפשרות של הסברה. ניצלו את האיסור החל בארץ על רב עתוני העולם הפרוגרסיבי כדי לנבל, לשקץ ולעקם כל אשר נושא את שם ברית המועצות). הופיע גם מאמר מתורגם ששירת את השקפתה של המפלגה הקומוניסטית והובא בשלמותו מה"נוייע וועלט" הציוני: "המותר להטעות את העם? — אגדה על יכלת הקליטה של 'מדינת-הגמד היהודית'".

בגיליון מס' 4, מדצמבר 1937, הופיעה לראשונה מעל שם העתון סיסמתה של תנועת הפועלים הבין לאומית: "פועלי כל הארצות התאחדו!" — סיסמה שליוותה מעתה את עתוני המפלגה לכל אורך הדרך.

הגיליון החמישי של "קול העם" כלל תוספת שהודפסה במכונת שכפול בסטנסיל. לאחר מכן הופיעו כל הגיליונות בצורה זו. העתון התחיל להיקרא בתת-כותרתו "בטאון הסקציה היהודית של המפלגה הקומוניסטית הפלשתינאית" — אולי סימן ראשון לבקע הלאומי העתיד להתחולל כעבור שנים במפלגה. מכאן, כנראה, גם התדירות הגוברת של החומר בידיש.

הנושאים בגיליונות אלה דמו בעיקרם לנושאים שבגיליונות הראשונים. פה ושם היתה מעידה קלה (ואולי היתה זו כתיבה צינית?) כמו במאמר הפולמוסי "שיחה אינטימית עם מר ח. שורר", שהסתיים במינוחים ה"קליריקליים": "תודה לאל, כי הזדמן לו למר שורר HAPPY END מתאים לאחר שהשירים ממינסק כה העציבו את רוחו. ירחם ה'!"

כל אותה עת ניכרה בעתון המצוקה הכספית שנתנה אותותיה באיכות היורדה של הנייר, ההדפסה במכונת כתיבה, והרצון העז להרחיב את מעגל הקוראים. הבקשות להפצת העתון בין החברים חזרו ונישנו: "קורא! דע שהעתון היחיד הלוחם בעד אמת וקידמה יוצא בקושיים רבים. גם עליך לעזור להפצת האמת ע"י מסירת העתון לחברך ולמכירך!". וכן: "פועל! דע כי הידיעות המגיעות מרומה, ברלין, טוקיו, ורשה, בורגוס ידיעות פשיסטיות הן. הידיעות האלו זורעות יאוש בכוחות השלום והקרמה".

בגיליון מס' 18, במרס 1939, קרא העתון: "לידידי 'קול העם' — העתון מופיע בתנאים של רדיפות בלתי-פוסקות מצד המשטרה. עזרו בהפצתו! העבירו מיד ליד! שלמו כפי שידכם משגת!" בראשית 1939 נשמעו בעתון הדיו של המצב המחמיר באירופה. בינאר אותה שנה, כשברקע העמוד הראשון מצוייר סמל הפטיש והמגל, הביע העתון את הזדהותו עם היהודים ועם שאר הנרדפים. "הסולידריות, השתתפות באסונם ועזרה לאזרחים היהודים הנרדפים, סולידריות עם הקטוליקים הנרדפים, סולידריות עם כל אלה העומדים... נגד המשטר הנאצי ובעד שחרור העם הגרמני, זהו צו השעה".

עתון ברשיון מעמד הפועלים

המאמרים הלוהטים, הסיסמאות וסימני הקריאה ליוו את גיליונות "קול העם" גם בהמשך. העתון, שחלקו הופיע בידיש, קרא לחיי הצבא האדום, לחיי העם הסיני ולחיי העם הספרדי. "הילחמו נגד האימפריאליזם

בגיליון הראשון, במאמר הקרוי "הנצפה לימחר המזהיר", והמשבר הולך ומחמיר?!", כתב העתון: "מצב הפועלים מחוסרי העבודה הולך ומחמיר מיום ליום... בבורסה, ליד הרכבת, במרטף [כך!] בבית ברנר וכל המקומות האחרים מתאספים יום יום מאות מחוסרי עבודה מיואשים ומתמרמרים בצפיה ליום עבודה... שטות הדכוי והטרור הגלוי אשר בהם מדכאים מנהיגי ההסתדרות כל נסיון מלחמה של פועלים על דרישותיהם האלמנטריות, דוחפות את הפועלים לבטא את התמרמרותם בסקנדלים בלתי פוסקים, הכאות מזכירים, שבירת שמשות, דלתות וכר... נוכח מצב זה החליטה מועצת פועלי תל-אביב להכריז על מצב מלחמה לכל דקדק. היא גיסה את הקוזקים הפרוטקציוניסטים שלה, והעמידה שומר ראש למזכיר המועצה בן אהרן, שמה מרגלים לכל פנות בית ברנר, העמידה בית דין צבאי מיוחד שהוטל עליו להוציא את פסק-דינו במשך 3 ימים נגד כל 'מורד' הדורש דברים סקנדליוזיים כמו לחם ועבודה... בפני משלחת הרעבים סגרו בן-אהרן ופמליה של פקידים את הדלת ובתוספת לכך גם הרביצו מכות".

במאמר אחר, "התמלא את קיבות הרעבים בהבטחות?" כתב "קול העם": "לא ב'הרגעה' ואימים, עליה וכבוש פטרון [כך!] המשבר וחסר העבודה!... מה על הפועלים לדרוש... הפסקת עלית מחסרי-עבודה חדשים."

כל שיבושי הלשון ושגיאות הכתיב במובאות דלעיל נמצאו במקור, וכך גם הבקשה בסוף הגיליון: "תקה את העתון ותמסור לחברך!"

"חיים יהודיים מאושרים בברית המועצות"

גם בגיליון השני של העיתון, בספטמבר 1937, עסקו המאמרים בנושאים דומים, כולל תרגום כרוז המפלגה שהופיע בערבית לקראת "הוועידה הערבית בבלודאן". החידוש הפעם היה במכתבים של ה"חברים מחזית ספרד", הלא הם המתנדבים במלחמת האזרחים. המכתבים כתובים בעברית, אך יש גם מכתב בידיש, ורשימת שמות "מחברינו הפלשתינאים אשר נפלו קרבן על מזבח החפש והדימוקראטיה בספרד". אגב, הקריאה להפצת העתון הופיעה הפעם בעברית מתוקנת: "קרא את עתונך ומסור לחברך".

גיליון נובמבר 1937 ציין את יום השנה ה-20 לברית המועצות במאמרי ברכה נלהבים לכבוד "חג הסוציאליזם הדימוקראטי והשלום": "ברית-המועצות, המשתרעת על ששית כדור-הארץ... חוגגת היום את התאריך המאושר של 20 שנות קיומה. תנועת הפועלים המהפכנית בכל אתר ואתר, במחתרת או בגלוי, בארצות הדימוקראטיה כבמחנות הריכוז הפשיסטיים פוקדת את שורותיה, מהרקת את תרניה ומניפה את דגלה האדום, דגל המלחמה לשחרור העולם מכבלי הפאשיזם הקאפיטאליזם והאימפריאליזם... עולם מדוכא, מנוצל, מושפל עד עפר... עומד היום בסלוט [הצדעה], לעבר מוסקבה!... תחי הקונסטיטוציה הסטלינית הדימוקרטית ביותר בעולם!"

גם ההיבט היהודי מצא את מקומו בגיליון זה — במאמר "תחי ברית המועצות — פותרת שאלת היהודים!" ("החיים נעשים קלים יותר, שמחים יותר ומאושרים" — בברית-המועצות, כמובן), ובמאמר "מנהיגי הציונות וברית המועצות" ("מנהיגי הציונות נצלו את העובדה כי ידידי

קול העם

בסאון הקציה היהודית של המפלגה הקומוניסטית הפלשתינאית.

מס, 7

יוני 1938

שנה ב

אין לדבר על מלחמה סבסית בפסיוס ואנטיסמיות אם אין עוטים לחיזוק ברית-
 המועצות - זה המבצר העיקרי במערכה הזאת
 אין לנהל בהצלחה מלחמה נגד מציתי המלחמות הפסיוסטיות-אימפריאליסטיות אם
 לא פסקיעים כחות וסרץ לכיצור ברית-המועצות - זה הגורם העיקרי והחשוב ביותר
 לשמירת הסלום בעולם
 אין לנהל מלחמה לסוציאליזם בכל אתר ואתר אם אין מתיצבים במערכה נגד
 שונאי ברית-המועצות, אשר בתוכה הולך ומתגשם סוציאליזם זה על ידי הסאצנים הדי-
 וואיים של כל העסלים, (דימיטרוב)
 אי אפשר להילחם נגד האימפריאליזם הכריטי, נגד תכנית החלוקה הצ'מברלינית
 נגד הרעב, הכרידות וחוסר העבודה בארצנו ובאותו הזמן לנהל הסתה יום-יומית נגד
 ברית-המועצות, אשר בתוכה אין זכר לרעב, חוסר עבודה, דיכוי לאומי ואנטיסמיות

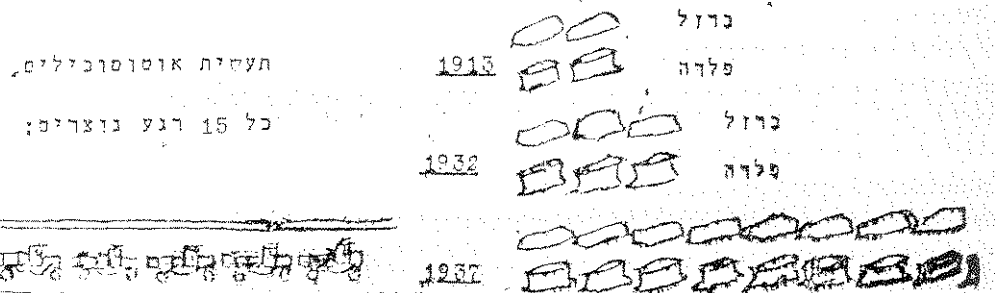
מהשגי ברית-המועצות.

זרם חסמלי,

תחנות מחוזיות, תחנות מקומיות
 כל ברק טראה על 2 סיליון קילווס טעה זרם.

אוצרת תעסיתית של ברול ופלדה,

כל סימן א 10 טכוניום.

כל סימן א 8 סיליון טונוס.

לאות ועמוד לעמוד... אין לשכוח את חברינו שנרצחו בימי המחחרת הקשים, את יעל גרוזן וסיומה מירונינסקי... 'קול העם' השיג לאחר מלחמה קשה את הליגאליות... עתוננו עירטל בבהירות מלאה לא רק את הפאשיזם החיצוני, האנטישמי, אלא חשף גם את הפרצוף האמתי של הפאשיזם היהודי, הרביזיוניזם."

בגיליון חצי היובל של "קול העם", ב-1962, סיפר טמקין על דרכי הפצתו של העתון בימי המחחרתיים: "במפעל ההפצה לקחו חלק כל חברי המפלגה... 'קול העם' היה מגיע לכל פינות הארץ... לרוב מקומות העבודה, בפרט לאותם מקומות בהם התנהלו מאבקים, שביתות וכו'... כי 'קול העם' בתור בטאון קומוניסטי היה מגיב באופן מיוחד על סכסוכי העבודה היומיומיים ומדריך את מאבקהם של העמלים." והוסיף טמקין: "אחרי כל הגירושים, המאסרים, העינויים במרתפי הסי.אי.די. [הבולשת הבריטית], למרות כל אלה — תמיד קמו הקומוניסטים מחדש למאבק!" במאמר אחר, (שהופיע ב-30 בספטמבר 1953) סיפר מרכי בילצקי, האיש ששמו הופיע כעורך העתון מגיליונו הראשון כשבועון ב-1946: "אחד הקשיים הגדולים ביותר לעתון הבלתי ליגאלי, לעתון שהודפס במחחרת עמוקה והופץ בחשאי... היה כיצד להשיג אינפורמציה נכונה, אמיתית..."

כיצד הושגה אינפורמציה כזאת? זו, לפי עדות בילצקי, הושגה על ידי האזנה לרדיו מוסקווה וקבלת ספרות ועתונות קומוניסטית מחו"ל — דבר שהיה מסוכן ביותר ואחדים מאלה שנתפסו בקבלת עתונים קומוניסטיים נאסרו, נשפטו וגם גורשו, לדבריו, מן הארץ. "במלחמתו להופעתו ולזכותו להפיץ את האמת" — כתב בילצקי — "נשען 'קול העם' היומי על מסורת רבה, הירוואית, שכבר התגלתה עם הופעת המספר הראשון הבלתי-ליגאלי של 'קול העם' ב-1937... כי רק מדצמבר 1944 התחיל 'קול העם' להופיע ברשיון ממשלתי, ואילו עד אז, הופיע בלי רשיון השלטונות, אך ברשיון העם, ברשיון מעמד הפועלים." ב-3 בינואר 1946 החל "קול העם" להופיע כשבועון, כשהשנה המודפסת בראשו היא "שנה עשירית". בגיליון מס' 1 נחשפו לראשונה שמותיהם של האנשים שמאחורי העתון. התפרסמו כתובתה של המערכת, שם העורך, ד"ר מ. בילצקי, המוציא לאור אליעזר פידל, והמשתתפים: ש. מיקוניס, א. גודינסקי, יונה טמקין, ברל בלטי ואחרים. בחודשים הבאים לא חדלה המפלגה הקומוניסטית משאיפתה להפוך את שבועונה לעתון יומי. הזכרו על מפעל מגוייס, נערכו מגביות והתרמות, ולקוראים הובטח שוב ושוב כי קרובה הופעתו של "קול העם" היומי — הבטחה שמומשה לבסוף ב-14 בפברואר 1947.

וסוכניו הציוניים בארצנו! הילחמו נגד מציתי המלחמה האימפרי-אליסטיים, משרתיהם הטרוצקיסטיים והמנהיגים הבוגדים של הסוציאלי-דמוקרטיים!"

ב-25 בדצמבר 1939 הגג "קול העם" בהתלהבות רבה את יום-הולדתו ה-60 של יוסף ויסריונוביץ סטלין. "המפלגה הקומוניסטית בפלשתינה שולחת את ברכותיה הנלהבות לחבר סטלין היקר, ליום הולדתו ה-60" — כתב העיתון. "הקונסטיטוציה הסובייטית — הדימוקרטיה ביותר בעולם — הקונסטיטוציה הסטלינית, היא התעודה ההיסטורית של שחרור אדם ועם בתנאי המשטר הסוציאליסטי... ומשמשת דוגמה לתחיקה של הסוציאליזם המתגשם, ותקוה לשחרורו של כל נדכא ומשועבד של כל מושפל ומנוצל בעולם הקפיטליסטי."

עמדתו הפרו-ערבית המובהקת של העתון התבטאה בדיווחים ובמאמרים רבים. דוגמה מעניינת לעמדה זו מצויה בגיליון מס' 18 ב-1938, שבו הופיע "כרוזו של מפקד הפרטיזנים עבדול ראזק" — ראש כנופיה ערבי שהיה שודד ורוצח פלילי ועסק בתקיפת יישובים יהודיים בעת מאורעות הדמים 1936/39.

גם מנהיגי השמאל הציוני לא נוקו משבטו של "קול העם". כך, למשל, במרס 1939 הותקף מאיר יערי כ"הפרובוקטור השפל וסוכן הבולשת", ובאוקטובר 1940 כוונה ההתקפה נגד יעקב ריפטיין, אף הוא מראשי השומר הצעיר במאמר תחת הכותרת: "על דימאגוגיה פושעת וקומדיאנטיות פוליטית".

גיליונות "קול העם" עד יוני 1940 פורסמו בסטנסיל. לאחר מכן, עד אפריל 1941, הופיע "העתון" בדפוס, ואילו הגיליון האחרון קודם פלישת היטלר לברית המועצות שוב הופיע בסטנסיל. עם הפלישה הנאצית לרוסיה השתנה הקו הקומוניסטי בארץ, וגם היחס למפלגה הקומוניסטית מצד השלטונות השתפר. חברי המפלגה שהיו במאסר שוחררו מכלאם, ותעמולת המפלגה התנהלה מעתה ללא הפרעות. מסתיו 1941 עברה המפלגה לליגאליות מלאה ו"קול העם" הופיע ונמכר בגלוי, עד שב-1944 קיבל העיתון רשיון מטעם השלטונות.

על קשיי הוצאתו לאור של "קול העם" בשנות המחחרת מספר יונה טמקין, ממשחתפיו הקבועים, במאמר לרגל מלאות עשר שנים לעתון. "חברינו זוכרים עתה באיזה סכנות היתה כרוכה כל פגישת חברי המערכת לישיבה, מסירת המאמרים המוכנים לתוך הדפוס, הבאת המזוודות הכבדות עם העתונים למקומות הפגישה, והאומץ הטבעי של קומוניסטים בעלי הכרה, בו היו חברינו מהערים והמושבות יוצאים מאוחר כלילות לפיזור העתון... ואף אחד לא ישכח את מסירות הנפש הבולשביסטית של חברינו, פועלי הדפוס, שהיו כלואים חדשים ארוכים בחדר, וצירפו אות